Ч. 95. Середа 30 цьвітня (13 мая) 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року . „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Противмадярскі розрухи в Хорватиї — Події на Балкані.

Онеґдї відбула ся двогодинна рада міністрів, в котрій взяли участь всї міністри. На раді розбирано політичне положенє в державі. — В сїм тиждни відбудуть ся два повні засїданя палати, а то: нинї і в четвер. — В суботу відбуло ся коло польске засїданє, на котрім раджено між иншими над ухвалами комісиї митової. П. Абрагамович виступав против ухвали комісиї, в котрій комісия заявила ся за зниженєм оплати від довоженої із заграниці кукурудзи. Відтак обговорювано положенє в палаті і ухвалено домагати ся від президента ґр. Феттера, аби уложив порядок парляментарних праць.

З Солуня пишуть: Здасть ся, що власти дійшли вже до викритя причин солуньских динамітових замахів. Дня 3 с. м. увязнено одного молодого чоловіка з Кепрілї, назвищем Богдан Петру. Погрози і обітниці отворили єму уста і він зізнав всьо. Після єго зізнань шайка, котрій поручено довершенє динамітових замахів в Солуни, складала ся з девятьох осіб, між котрими було двох висланників з Софії. Одержана ними інструкция містила цілком иншї постанови. Замахів мали заговірники доконати аж за кілька тиждпїв, а може навіть місяцїв, але плян не удав ся внаслїдок непредвиджених подій. Именно сими днями мали в місті чистити канали в околици, де заговірники викопали підземний тунель. Побоючи ся відкритя, постановили они замах приспішити. Богдан Петру сам одержав приказ висадити у воздух ті консуляти, коло котрих мешкав. Тимчасом заки забрав ся до дїла, попав в руки поліциї і видав назвища своїх вісьмох товаришів. Сїмох з них погибло, заки дістали ся в руки властий, осьмого шукають, як доси безуспішно. О однім з тих сїмох, якімсь Константинї Василеві, подав Петру подробиці, котрих правдивість провірили власти. Василів мав именно дійстно при собі папери, про котрі говорив Петру. Найдено при нїм також шифровану кореспонденцийну карту, з котрої по відчитаню виявило ся, що загалом було девятьох заговірників і що комітет инших заговірників підпомагає їх грішми. Поліция дізнала ся також про назвища тих купців і учителів, котрих заговірники повідомляли о станї справи. Ті особи цїкавили ся заговором, але не брали в нїм діяльної участи. — Передвчерашна Neue freie Presse містить обширну дописи з Білгорода. В дописи подає ся розмова віденьского дневникаря з повірником короля Александра сербского і шефом королївского кабінету Милошем Петроневичем. Після заяви Петроневича, Сербія спокійно дожидає переведеня реформ в Македонії і має надію, що баженя держав, аби удержати мир на Балканї, вінчають ся успіхом Сербія буде поводити ся супокійно тим більше, що й сам нарід сербский бажає мира і спокійної праці над економічним розвитком краю.

З Загреба доносять: Вчера вечером прийшло в Осеку до противмадярских розрухів, котрі прибрали по части противжидівский характер. Збурено один готель і каварню. Вибито шиби у вікнах мешканя бурмістра і в цлоцїм уряді. Відтак хотїла товпа перейти перед зелїзничий дворець, але вернула, довідавши ся, що дворець обсаджений войском. Також в дохрестних місцевостях прийшло до неспокоїв і власти вислали там войско. В Осеку переведено ревізию у двох редакторів часописи Narodna obrana Левковича і Вільстера, а відтак обох їх арештовано за підбурюючі статї. Оба они мають бути социялістами.

Болгарске правительство вислало спільну ноту до кабінетів: віденьского, париского і петерсбурского, в котрій протестує против закидів, що на нїм тяжить вина забурень в Солуни і в цїлій Македонії. То обжалованє не має нїякої підстави. Забуреня викликала Туреччина зьвірствами доконуваними на християнах і занедбанєм переведеня відповідних реформ.

14

Новочасні чарівники і чарівниці

або

Спіритизм і єго жертви.

(Дальше).

Спіритисти кажуть дальше, що духи порадили, щоби приятелї родини Фоксів сходили ся на гармонійні „мітінґи" (збори), котрі від тепер дістали назву „спіритистичних кружків" і в тих кружках урадили уживати впливу т. зв. зьвіринного маґнетизму на деяких участників, щоби тим способом викликувати з'явище ясновидїня.

Замітне то, що спіритисти обстають при тім, що то не они видумали спосіб, в який можна би з духами порозумівати ся, лиш що то духи їх того научили. Духи вибрали для своїх перших проб хату в Гайдсвіль лиш длятого, що тота хата була наповнена „авроює" (aura — воздух), яка потрібна, щоби зробити з неї батерию (звено) потрібну для діяльности того духового телеґрафу, та й длятого, що родина Фоксів мала також подібні прикмети. Примінїм ту спіритистичну „науку" до події в Кійданочі, то можна сказати: душа появила ся в хатї кійданівского господаря длятого, бо та хата була наповнена такою „авроюю", таким якимсь воздухом, котрий давав души можність не лиш промавляти, але й робити господареви всїлякі пакости, отже з той хати зробила ся нїби батерия подібна до тої, яка дає телеґрафови можність передавати знаки за помочею пуканя. Подібні прикмети як тота хата мали також і обі кійданівскі дївчата і тета Марія. Дивна лиш річ, і характеристична для сеї науки спіритизму, що тота авра щезла з хати, коли до тої події змішали ся якісь панове з Вишнївчика. Нинї, коли менї прийшло ся отсе писати, жалую того, що я тодї не записав собі докладно імена головних діячів в тій події для історії розвитку спіритизму.

Як видимо, то не люди але духи видумали науку спіритизму, ба, що більше, після анґлійского дїла Modern American Spiritualism духи самі заявляли нераз, що їх зносини з людьми на земли і сила, за помочию котрої то діє ся, єсть зовсїм новим відкритем, котре знаходить ся ще лиш в самих перших початках, а котре навіть „наукові голови" межи самими духами поки що лиш дуже недокладно знають. Виходило би з того, що духи самі признають, що між ними суть „наукові голови", а коли так, то очевидно мусять бути й „ненаукові" а в слїд за тим і такі самі тумани як і між людьми. Слаба надія для розвитку спіритистичної науки! Тому може й не дивота, що в науці спіритизму не видко доси нїякого поступу; від 1848 р. она пішла дуже значно хиба лиш вширш, але дуже маленько вглубш. Спіритизм розширив ся нинї по цїлій Америцї і Европі, але крім деяких нових штук в родї тих як н. пр. приношенє цьвітів, не викрив нам нїчого поважнїйшого, нїчого такого, що для глубоко мислячих людий єсть доси загадкою. Длячого н. пр. нїякий з тих духів, що до нинї показували ся спіритистам, не розповів, як виглядає в тім сьвітї, в якім він обертає ся, або як то діє ся, що він розлучає ся зі своїм тїлом і лишає єго мертвим, а сам переходить до вічного житя. Поясненє таких і многих тим подібних питань було би для нас живих людий далеко цїкавійше як само пуканє, відгадуванє чиїхсь лїт, описуванє схованих річий, приношенє цьвітів і т. п. штуки. Здавало би ся, що поясненя таких річий, котрі для духів суть прецї, так сказати би, щоденні, можуть для них бути дуже легкі; хиба що може межи ними не знайшли ся доси ще такі „наукові голови", котрі би то могли зробити та й ледви чи знайдуть ся!

Але, правда, то лиш самі початки зносин невидимого сьвіта з видимим; отже відповідно до науки спіритистів було „пуканє" довгий час лиш одинокою формою, в якій духи давали знати о собі, спершу лиш родинї Фоксів а відтак і другим людем, котрих длятого названо посередниками або „медіюмами". Пізнїйше показало ся, що тота якась загадочна сила, котра доси лиш пукала, могла вже двигати навіть тяжкі предмети. Ще пізнїйше тота сама сила зачала виграватн на музикальних ін-

Новинки.

Львів дня 12-го мая 1903.

— **Є. В. Цїсар** удїлив з своїх приватних фондів погорільцям Звиняча 3000 кор. запомоги.

— **Іменованя.** П. Намістник іменував канцелїстів Намістництва: Павла Бедраву, Николая Валькевича і Махайла Ворону секретарями повітовими, а канцелїстів ц. к. Прокураториї скарбу Івана Штуку і канцелїстів судових Івана Павловского і Григория Іваницкого, канцелїстами Намістництва, призначаючи Павловского до служби в ц. к. старостві в Золочеві.

— **Є. Е. п. Намістник** ґр. Лев Пінїньский виїхав вчера по полудни блискавичним поїздом до Кракова на торжественне річне засїдане Академії наук.

— **Сїльский листонос.** Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів оповіщує: З днем 16 мая 1903 заводить ся при ц. к. урядї почтовім в Тіснїй, денно дворазову службу листового сїльского для місцевости Тїсна.

— **Людовий концерт у Львові.** В недїлю дня 17 с. м. о 6 год вечером відбуде ся заходом філїї товариства „Просьвіта“ у Львові при співучасти міщаньского мішаного хору з Винник і орхестри рускої бурси ремісничої, людовий концерт в сали товариства „Gwiazda“ ул. Францїшканьска ч. 7. В проґраму входять промови, деклямациї, співи і музика, гра на цитрі і гра на лїрі. Цїни місць: Фотелї в перших рядах по 1·20 кор., в дальших рядах по 80 сот., крісла по 60 сот., в дальших рядах по 50 сот. Місце стояче 30 сот. Білети вчаснїйше можна купити в тов. „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10 I. поверх, а в день концерту при касї. Чистий дохід призначений на „Руску Бурсу промислово-ремісничу“ у Львові.

— **Руский театр** дасть в Тернополи ще отсї вистави: В четвер дня 14 с. м. „Будка ч. 27“, драма в 1 дїї дра Франка і „Як ковбаса та чарка то і минеть ся сварка“, комедия в 1 дїї М. Старицкого; в суботу дня 16 с. м. „Уриель Акоста“, драма в 5 дїях Ґуцкова; в недїлю дня 17 с. м. послїдне представлене „Запорожець за Дунаем“, опера в 3 дїях Артемовского.

— **Товариство польских дневникарів** у Львові обходило в недїлю дня 10-го мая 10-лїтні роковини свого заснованя. Торжество розпочало ся богослуженем в львівскій катедрі, відправленим о. пралатом Ленкевичем. На богослужене прибули члени товариства, Є. Е. п. Маршалок краевий ґр. Андрей Потоцкий, запрошені гостї і депутация тов. „Скала“ з прапором. По богослуженю відбули ся торжественні збори в ратушевій сали. Збори відкрив предсїдатель товариства п. А. Креховецкий, а відтак перший забрав голос віцепрезидент міста п. Михальский, витаючи зібраних іменем міста і складаючи товариству желаня. По нїм промовив предсїдатель товариства п. Креховецкий, в довшій, хорошій бесїдї подав історию товариства та вказав на его цїли. На збори насиїло богато телеґрам і листів з ріжних сторін краю і заграницї. Між иншими прислав на руки предсїдателя лист з желанями і Є. Е. п. Намістник ґр. Лев Пінїньский. В полудне відбув ся спільний обід членів товариства і запрошених гостий в „Лїт.-артистичнім кружку“ а вечером товариске зібране в сали Францускогo готелю. — Товариство польских дневникарів за 10 лїт свого істнованя дуже хорошо розвинуло ся і розпоряджае нинї капіталом в сумі звиж 165.000 корон.

— **Огонь.** Дня 6 с. м. вибух з незвістної причини огонь о 2 год. по полудни в Кулаківцях, повіта залїщицкого у господаря Йосифа Сопівника і при сильнім вітрі перекинув ся також на сусїдні загороди. Згорїло 18 хат разом зі всїма будинками господарскими, запаси збіжа і пашї, вся знадоба і знаряди а крім того згоріло 16 овець і 5 штук безрог Загальна шкода виносить 28 900 корон, а лиш два господарі були обезпечені до висоти 3000 корон.

— **Пропали конї з возом.** Стефан Ливушиньский, господар з Грибович, лишив вчера пополудни на ул. Городецкій перед касарнею Фердинанда віз з кіньми і відійшов на короткий час Коли вернув, не застав вже нї воза, нї коний. Якийсь злодїй видко сїв на віз і поїхав. Ливушиньский мае шкоду на 300 кор.

— **Нещаслива пригода.** Дня 6 мая с. р. убило дерево в лїсї Станислава Вибрановского, властителя маетности в Кемири, повіта перемишляньского, Сруля Ляйнванда зі Свиржа. В тім лїсї рубав дуби підприемець з Вібрки, Мошко Енґельберґ. В хвилї, коли робітники Енґельберґа зрубали дуб і він мав повалити ся на землю, переходив туди случайно Ляйнванд. Енґельберґ і его робітники остерегли Ляйнванда і той пустив ся втїкати, але замотав ся в ростинах, що росли близько дуба і упав, а заким ще був в силї підняти ся, спадаюче дерево убило его на смерть.

— **Банду фальшівників монет** вислїдила жандармерия в Молдавскім Банилові в сторожинецкім повітї на Буковинї. Належали до неї 32-лїтний робітник, занятий в паровій трачцї, Василь Пасїчук, 28-лїтний зарібник Іван Гаврилюк і его жінка Олена. При домашній трусеници викрито цїлий варстат, ріжні знаряди власної конструкциї, відтиски і фальсифікати. Фальшівники ті виробляли 20-гелерівки і коронівки з цини, а монети ними вироблювані були мимо примітивних прирядів, якими послугувано ся при фабрикациї фальсифікатів, до правдивих дуже подібні. Фальшівників увязнено і відставлено до суду повітового в Сторожинци.

— **Чотири степенї інтересу.** Давид Швайцер, різник в Угнові, так розповідае про тамошні розрухи против жидів: Коли огонь вже зачав пригасати, пішов я до хати, щоби трохи переспати ся. Ледви що я положив ся, чую, як бють у дзвони на трівогу і я собі зараз подумав, що тут буде якийсь і н т е р е с. Вийшовши на улицю перед хату, побачив я біжучих людий з буками і зміркував, що то есть з л и й і н т е р е с. Коли же я побачив, що бють шиби у вікнах, то я подумав собі, що то д у ж е з л и й і н т е р е с, і тоді пішов до себе, замкнув двері за собою і виліз на під. Коли я почув, що бють шиби в моїх вікнах, то я собі подумав, що то н а й г і р ш и й і н т е р е с. А коли стали кричати „Гурра!“ я напудив ся, щоби не прийшли до мене на під (Швайцер очевидно подумав собі тоді, що міг би ще настати інтерес пятого степеня) і я длятого сховав ся до пивницї, де сидів доти, аж прийшло войско з Рави.

— **Померли:** О. Петро Ґіль, парох Олексинець, деканата скальского, дня 8 с. м. по довгій недузї, в 74-ім роцї житя; — о. Ем Чирняньский, парох в Томашівцях, журавеньского деканата, дня 8 с. м., в 56-ім роцї житя, а 31-ім сьвященьства.

струментах, стала показувати якісь сьвітла подібні до електричних, взяла ся писати, рисувати, приносити цьвіти і т. д. Шкода лиш, що ніякому духови не прийшло доси на гадку замість цьвітів приносити гроші і роздавати їх тим, що вірять в спіритизм.

При тім всїм учили духи, що сьвіт їх заповняе ся із сьвіта землї, значить ся, що житє духів зачинае ся там, де кінчить ся житє людий на земли, отже житє тут і там то лиш поступ а ніяка насильна неприродна зміна, або иншими словами, що духи то також люди, бо душа чоловіка, скоро розлучить ся з тїлом, не зміняе ся, лиш остае ся така сама, яка була в тїлї. З того після науки спіритизму виходить, що і у духів мають правила розуму та моральности таке саме значінє як і у людий, длятого треба вірити лиш то, що добре і розумне, все одно чи то радить чоловік чи дух. Сеї науки треба було спіритистам на пізнїйше.

Американьскі спіритисти розповідають дальше: Зараз з самого початку висказали духи бажанє, щоби родина Фоксів подала се нове відкритє до прилюдної відомости і дала публицї нагоду, на власні очи і на власні уши переконати ся о тім, що можна з помершими порозумівати ся. Але Фокси не хотїли виступати на публичних зборах. Они не хотїли бути медіюмами, бо бояли ся поговки людий, а ще більше переслїдуваня. На збори пхали ся фанатики всїляких сект та викликували там всїлякі галабурди. Деякі говорили, що Спаситель сам явить ся вже незадовго і знищить всїх невірних, лиш їх, правдивих вірних задержить при собі. Родина Фоксів зачала вже побоювати ся о власне житє і не хотїла ніяк явити ся на зборах. Коли-ж опісля духи заявили їй, що скоро они й дальше будуть противити ся їх бажаню, то они, духи, покинуть їх і пошукають собі нових доріг, котрими доведуть людий до пізнаня їх сьвятого і для людскости благодатного відкритя. Фоксова і еї доньки не злякали ся того, лиш відповіли, що они лиш того хотять. Аж коли духи дїйстно сповнили свою загрозу, дала ся Фоксова з доньками намовити своїм приятелям до виступленя.

Зараз винаймлено в Рочестер найбільший, який там був, льокаль „Корінтіян Ґаль“ і через три вечери вільно там було публицї сходити ся. Постановлено, що приятель Фоксів Каптон мае коротко розповісти, в який спосіб прийшло до того, що духи дають знати о собі, і пояснити також само з'явище. Відтак мали завізвати публику, щоби она з поміж себе вибрала комітет, котрий на другий день мав ще в приватнім кружку розслїдити справу і дати звіт о тім на слїдуючім повнім засїданю. Так мали робити через три вечери по собі. Духи обіцяли ся тодї пукати що вечера голосно і виразно так, щоби в тім великім і повнім публики льокалю можна їх було всюди добре чути.

Величезна маса людий зачала тодї сходити ся до Корінтіян-Ґаль, більша часть в тій надії, що їй удасть ся викрити обманьство. Але на найблизших зборах заявив комітет, що всї чули пуканє, однакож комітет мимо дуже докладних розслїдів, які роблено того самого вечера а відтак на другий день в приватнім кружку, не міг знайти причини того. Вибрано новий, инший комітет з рішучих противників спіритизму а той поступав собі безпощадно з бідними медіями; дами перешукували дуже докладно спідницї медій, держали їх за руки і ноги і т. д. Але й сей другий комітет прийшов до того переконаня, що то не дївчата пукали; хто пукав — комітет не міг того вислїдити. Коли й третий комітет то само заявив, товпа, що складала ся не лиш з простих людий але й з многих людий з висших станів, кинулась зі страшенним криком на льокаль і аж полїциї ледви удало ся зробити порядок та завести дрожачі зі страху дївчата домів.

Ся публична проба розмови з духами наробила богато шуму і стала ся причиною, що вість про пуканє духів розійшла ся далеко поза границї міста. Зацїкавлені люди зачали о тім розмавляти широко і спорити зі собою, ба й самі взяли ся робити подібні проби, аж незадовго з ріжних сторін Сполучених Держав насипали вісти, що на тих пробах відкрито також медії. Трудно було би — каже один спіритист — рішити, що більше причинило ся до розширеня віри в пуканє духів, чи одушевлене прихильників спіритизму, чи завзяте нереслїдуванє противників На всякий случай предсказанє духів, що се об'явлене не обмежить ся лиш на самі панни Фокс, але піде по цїлім сьвітї, сповнило ся борше, як того хто міг сподївати ся.

Вже в слїдуючім роцї давні сельскі дївчата з Гайдсвіль опинили ся в Ню-Йорку не в крузї простих, темних селян, що копали в пивници Фокса за убитим похатником, але серед людий, що стояли о много висше від тих селян. Які розміри прибрав новий спіритистичний рух, досить хиба на то вказати, що одного вечера в помешканю пастора дра Ґріcвальда на найпершій з улиць в Ню-Йорку знайшли ся з паннами Фокс в спіритистичнім кружку такі люди як: Джемс Фенїмор Купер, автор „Послїдного з Моґіканів“, Вілем Браент (Bryant), славний американьский поет, Джордж Банкрофт, бувший посол в Берлинї, Біґелю, редактор ґазети Evening Posta, пізнїйший посол в Парижи, др. Марсі, др. Ґакс і богато инших людий інтелїґентних займаючих високі становища.

Ті самі наслїдки, які викликав спіритизм в Рочестері, показали ся і в Ню-Йорку: з одної сторони одушевлене і цїкавість, а з дру-

Штука, наука і література.

— **Перша поміч в наглих припадках.** Під тим заголовком видало товариство „Просьвіта“ дуже пожиточну книжочку (переклад з німецкого), котру написав лікар інсекційний товариства ратункового у Відни. Книжочка подає способи ратованя в 33 випадках а до того суть ще подані дуже докладно поучаючі ілюстрациї, як завязувати рани, як робити в легкий спосіб на борзї ноші до переношеня недужих і як переносити тих недужих на руках та взагалї, як їх ратувати. Виданем сеї книжочки зробила „Просьвіта“ велику прислугу нашій суспільности, в першім же ряді нашим селянам, котрі менше як хто инший знають, як давати собі і другим поміч в нещасливих припадках.

Господарство, промисл і торговля.

— **В Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“** видано в місяци цьвітни с. р. 13.90 важних політ на суму 13,997.605 кор. обезпеченої вартости з премією 132.859 кор. 71 сот., разом від початку року по конець цьвітня видано 33.022 важних поліс на суму 35,865.208 кор. з премією 320.427 кор. 86 сот. Попередного року за той сам час було 27.942 поліс на суму 30,826.289 кор. з премією 268.468 кор. 48 сот. т. є. сего року о 5.080 поліс і 51.959 корон 38 сотиків премії більше.

З весною с. р. настав незвичайний сезон пожарів в Клюсові, в Ланчині, в Городку, в Путятанцях, в Микулинцях і т. д. пала жертвою пожарів велика часть будинків кождої місцевости.

В нашім товаристві зголосили в цьвітни свої шкоди 197 властителів, (з того в Клюсові 22 господ., в Ланчині 19, в Городку 13, в Путятинцях 38 і в Микулинцях 26 господарів), разом проте від 1 січня по конець цьвітня було 480 шкід. Товариство поспішило сейчас з помочию всім пошкодованим: 461 шкід вже виплачено, 10 шкід менших находять ся в лїквідациї через місцевих делеґатів, а виплату 9 відшкодовань (в квоті 5.261 кор.) на разі з причин правних здержано.

Сума всіх тих шкід разом з коштами лїквідациї виносить brutto 276 947 кор. 33 сот., з чого по потрученю части реасекурованої, лишаєсь на власний рахунок 127.878 корон 36 сот.

Сума премій до кінця цьвітня виносить 320.427 кор. Фонд резервовий і прочі фонди товариства 1,043.159 кор.

— **Товариство взаїмного кредиту „Дністер“ у Львові.** Стан за час від 1 січня 1903 до 30 цьвітня 1903.

I. Вкладки щадничі:

Стан на початку року 1257 вкладок в сумі 1,103 333 40
від $^1/_1$ до $^{30}/_4$ 1903
вложило 592 сторін К 299.330·74
виняло 330 „ „ 116 095·98
остає 30 цьвітня 1903 1383 вкладок на суму К . . . . 1,286.568·16

II. Позички на скрипти і вексլї:

Стан на початку року 2164 позичок в сумі К 1,239.243 46
від $^1/_1$ до $^{30}/_4$ 1903
уділилисьмо 238 позичок на К . . . 138 310
сплачено 141 і рати К 158.639·99
остає 30 цьвітня с. р. 2260 позичок на суму К . . . 1,218.913 47
а то: 2049 позичок на скрипти в сумі К 1,087.775·13
і 211 позичок на вексլї в сумі К . . 131.138·34

III. Членів прибуло 182, виступило 80, остає 2484 членів.

IV. Сума уділів декларованих К. 130.500, виплачених К. . . . 97.345·19

V. Фонд резервовий, спецыяльна резерва і фонд на ріжницю курсів . . . . 15.053·64

Фонд власний разом (IV + V) К . 112.398 83

Сума всїх активів Товариства виносить К 1,465.901·49
а то: на позичках як висше К . 1,218.913·47
в цінних паперах . . . . 85.982·—
в руских Товариствах вкладки К 65.677·23
готівки (в касї, в Щадници почт. і на рах. біжучім) . . . 95.328·79

Просимо звертати ся дальше о більші позички ипотечні потрібні при купнї землї. — Від позичок числить ся $5^1/_2$% і додаток 1% на кошти адміністрациї (при сплатї в 20 ратах північних виносить рата амортизацийна 6.72%).

Вкладки приймає ся на 4%.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: На шляху Чортків-Заліщики поміж стациями Торске і Ворволинцї усунув ся насип, в наслїдок чого здержано рух товаровий на тій части імовірно на 10 днів. — Рух особовий при поїздах ч. 3656 і 3657 буде відбувати ся в той спосіб, що подорожні будуть ся пересїдати а пакунки буде ся переносити. — Поїзди ч. 3655 і 3660 аж до направи насипу будуть переходити тілько поміж Чортковом і Тлустим.

— Від 1 мая с. р. видає міске бюро ц. к. зелїзниць держ. в Карльсбадї (Alte Wiese дім Savoyen) білети в зшитках. За віставлене поодиноких зшиток оплачує ся 2 прц. від припадаючої цїни, найбільше однак 2 марки за одну зшитку.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Будапешт 12 мая. Є. В. Цїсар прибув сюди вчера о $7^1/_2$ год. вечером.

Будапешт 12 мая. На вчерашнім засїданю сойму ухвалено такий дневний порядок на нинї: вибір квотової депутациї, справоздане о станї ex lex і буджетова провізория. Опозиция веде дальше обструкцию.

Загреб 12 мая. Між тутешним населенем великий переполох, бо розійшла ся поголоска про мнимі намірені динамітові замахи.

Петербург 12 мая. Мінїстер справ внутрішних розіслав до всїх ґубернаторів окружник, в котрім описує противжидівскі розрухи в Кишиневі. В розрухах погибло 45 людий, тяжко ранених було 74 а легко 350. До 700 жидівских домів і 600 склепів демонстранти зрабували. Слїдство виказало, що причиною розрухів була поголоска про ритуальні убийства. Окружник кінчить ся зарядженем строгих средств против розрухів.

Мадрид 12 мая. В місцевости Торасе прийшло вчера до кровавої бійки між републиканами і полїцием.

Надіслане.

— **Хто хоче скріпити своє здоровле** сьвіжим гірским воздухом, най приїздає до Білих Ослав, де знайде одвітне удержане з помешканем по 70 К місячно, у властителя торговлї К. Петровского. Білі Ослави єсть то місцевість, положена о 9 км. від Делятина, а має далеко лагіднїйший гірский воздух як Яремче. Перед приїздом упрашаєсь повідомити властителя торговлї.

— **Дяк іспитований** літ 25, безженний, котрий уміє грати на скрипці і може вчучити хор, пошукує зараз відповідної посади. Зголошеня до уряду парохіяльного у Вяряжа.

...гої напади праси і виступлене духовеньства на проповідях в церквах против нового руху, а остаточний конець всего був такий, що пукане духів страшенно розширило ся. Майже в кождім домі поробили ся були спірітистичні кружки, в кождій третій родині знайшло ся якесь медіюм. Якраз безмежність підозріваня і звалюваня вини на медії довела до того, що загально поважані і справедливо судячі мужі виступили в обороні чести родини Фоксів. Одним із перших, що важив ся то зробити і виступити против загального крику був Горас Ґріле (Greeley), редактор „Ню Йорскої Трибуни“ і кандидат на президента американьскої републики. То викликало було тоді такі напади его товаришів на него, що ще по двайцяти роках навіть за границею, коли він виступив яко кандидат на президента републики, називано его фантастом, чоловіком, що видить духи та пукає столами. Коли-ж Американцї мимо того уважали Ґрілього в 1872 р. за найлїпшого, ба за одинокого чоловіка, якого можна би поставити яко кандидата против кандидатури Гранта, то можна би то уважати хиба за доказ, що або спірітисти мали тодї вже дуже великі впливи, або що упереджене в народї против них було вже дуже ослабло.

Ще більшої дивовижі, як безсторонність Ґрілього — він бодай нїколи отверто не признавав ся до спірітистів — наробило виступлене найзнатнїйшого чоловіка в Ню Йорку судиї Едмондса, президента найвисшого трибуналу, яко отвертого приклонника спірітизму. Праса виступила була против него з такою завзятостию, що він мусїв аж уступати зі свого становища, але рівночасно і оголосив прилюдно причини, длячого так зробив і що его спонукало станути по стороні спірітистів.

Було то в січни 1851 р. — каже Едмондс — я жив тоді здалека від великих товариств, бо був на дусї дуже пригноблений. (Єму умерла була тоді его жінка) Весь мій вільний час уживав я на то, щоби розчитувати ся в книжках про смерть та про житє по смерти. Менї годї було вірити в то, чого я не понимав і я старав ся пильно достежити того, чи ми по смерти можемо знову зійти ся з тими, котрих тут любили, і серед яких обставин. Одна з моїх приятельок завізвала мене, щоби я пішов подивити ся на тих „пукачів з Рочестер“. Я пристав на то з чемности для неї і длятого, щоби там перебути кілька годин вільного часу. Я собі своє думав о тім, що там видів і чув та постановив собі розслїдити річ близше і переконати ся, чи в тім єсть якесь обманьство. Майже через чотири місяцї уживав я по два вечери в тиждень на то, щоби бути сьвідком всїх фаз того з'явища. Я читав все, що лиш попали ся менї в руки о тім предметї, іменно же всї так звані викритя обманьства. Через цїлий той час був я не вірним і постановив собі уступити лиш перед такими доказами, котрих не можна би заперечити. Аж на конець прийшов доказ з такою силою, що нїякий чоловік здоровий на умі не міг би остатись непереконаним. Едмондс розповідає дальше, як єму удало ся при помочи Фоксів викликати духа своєї жінки і розмавляти з нею і як він дістав від еї духа докази, що дух той то дїйстно був дух его жінки. На то треба було чотирох місяців часу — якраз достаточно, щоби родина Фоксів могла була призбирати про померлу тілько відомостий, щоби опісля могла була відповідно запрезентувати перед живим духа померлої.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).